

Allerzielen 2025

Het gebeurt wel eens dat ik rond een uitvaart op het bidprentje lees: “Ge leeft voort in onze herinneringen”. Of dat ik iemand in een persoonlijk woordje hoor zeggen: “Ge leeft voort in uw kinderen en kleinkinderen”. Natuurlijk is dat waar, maar meestal blijft het daar ook bij. En dan vraag ik me wel eens af: is dat dan alles: voortleven als herinnering of in uw nageslacht...?

Als dat zo is ziet het er voor mij persoonlijk niet goed uit: ik heb geen kinderen en ik maak me ook geen illusies: eens een pastoor weg is, is hij ook vaak snel vergeten. Tenzij het een grote ezel was: dan praat men er 50 jaar later nog over. Bovendien hoeft ge ook niet gelovig te zijn om dit te zeggen: het zijn dan immers de levenden die onze overledenen a.h.w. levend houden.

Dat is waarschijnlijk geen teken van ongeloof onder mensen, dat hoop ik toch. Het is eerder een teken dat we de taal om over de eeuwigheid te spreken niet meer kennen. We zijn ze verleerd en de jongere generatie heeft ze nooit geleerd. Veel mensen komen niet meer verder dan: “ik geloof wel dat er iets moet zijn”. Maar wat of hoe dat “iets” dan is? We weten het niet meer.

Nu geldt het omgekeerde ook: pas op voor mensen en groepen die u precies kunnen vertellen hoe het er aan die andere kant van de dood aan toegaat. Iemand die u bij wijze van spreken een interieurbeschrijving van de hemel geeft, daar moogt ge grote vraagtekens bij zetten.

Het is veel eerlijker om te zeggen: die overgang die gebeurt als mensen sterven, dat is voor ons eerder een grijs gebied. We weten niet precies hoe dat allemaal zit en zal zijn. Het enige wat we er wel van weten is hetgeen er ons in het Evangelie over gezegd wordt, en dat is verrassend weinig.

Maar hier geldt wellicht wat wel vaker geldt: niet de kwantiteit, de hoeveelheid, telt, maar de kwaliteit. En misschien wel juist omdat het voor ons zo moeilijk te bevatten is, gebruikt Jezus er beelden voor uit het alledaagse leven: beelden die heel simpel zijn en die iedereen kan snappen. Sterven als een thuiskomst bij God: Ik ga naar mijn en uw Vader en ook gij zult zijn waar Ik ben. Of het beeld van de graankorrel die in de aarde valt en sterft om op die manier vruchten voort te brengen en nieuw leven.

Dat bewijst niets in de strikt wetenschappelijke zin, en dat geloven betekent ook niet dat ge geen gemis en verdriet meer voelt. Maar dat geloof in een eeuwig leven bij God doet wel iets anders: het houdt de hoop wakker, ook als het heel donker is rondom u. En we worden een arm volk als we die hoop, dat geloof niet meer door kunnen geven aan een volgende generatie.

Als we hier vandaag bij elkaar komen om onze overledenen te gedenken, dan is dat meer dan herinneringen ophalen: het mag op een bepaalde manier ook een ontmoeting zijn met hen. En het versterkt hopelijk ook ons geloof dat de dood geen breuk of eindstation is, maar een tussenstop op weg naar een nieuw,

eeuwig leven. Want de dood is niet het uitdoven van het licht, maar het uitblazen van de lamp omdat de dag aangebroken is. Amen.

Johan Goris